

BirdLife Kanta-Häme

Vuosikertomus
2025

Hallitus 2025

Juhani Kairamo – puheenjohtaja

Kari Vuorinen – sihteeri

Sanna Leskinen – varapuheenjohtaja

Miika Heinonen

Petri Hirva

Markku Hyvärinen

Reijo Onnela

Sähköpostiosoitteet

info@birdlifekantahame.fi
puheenjohtaja@birdlifekantahame.fi
hallitus@birdlifekantahame.fi
retket@birdlifekantahame.fi

VUOSIKERTOMUS 2025

Tästä vuosikertomuksesta löydät kootusti tietoa yhdistyksen vuoden 2025 retkistä, tapahtumista ja muista tehdyistä asioista. Yhdistys järjesti useita eri retkiä ja tapahtumia sekä teki myös paljon asioita, jotka eivät välttämättä tule yhdistyksen jäsenten tietoon.

BirdLife Kanta-Häme

BirdLife Kanta-Häme on yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintutieteellistä tutkimusta ja linnustonsuojelua toimialueellaan sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja –tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistys on BirdLife Suomi ry:n jäsen ja sen sääntöjen tarkoittama paikallisyhdistys. Yhdistyksen toimialueeseen kuuluvat Hattulan, Hausjärven, Hämeenlinnan, Janakkalan, Lopen ja Riihimäen kunnat. Yhdistykseen kuuluu n. 495 perus-, nuoriso- ja perhe- ja kunniajäsentä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää kokouksia, esitelmätilaisuuksia, retkiä ja muita tilaisuuksia, kerää tietoa toimialueensa linnustosta, välittää tietoa harrastajilta tieteilisiin ja muihin julkaisuihin, opastaa lintuharrastajia havainnointi- ja tutkimustoiminnassa sekä linturetkeilyssä, antaa lausuntoja, harjoittaa käytännön linnustonsuojelutyötä ja alansa julkaisutoimintaa, toteuttaa lintututkimuksia sekä pyrkii toimimaan hankkimiensa tietojen pohjalta yhdessä luontoon vaikuttavien tahojen kanssa toimialueensa linnuston hyväksi.

Kanavat

Facebook BirdLife Kanta-Häme
Instagram BirdLifekantahame
Kotisivut birdlifekantahame.fi

Kansi: pajusirkku Kuva: Miika Heinonen

1. VARSINAINEN TOIMINTA

Kokoukset

Sääntömääräiset yhdistyskokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 27. päivä helmikuuta. Kokous pidettiin Stone Gallery Lunnikivellä. Kokoukseen osallistui 38 yhdistyksen jäsentä. Kokouksessa hyväksyttiin toimintakertomus, tuloslaskelma ja tase vuodelta 2024 ja hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Kokouksen jälkeen oli vuorossa Aki Aintilan esitys yhdistyksemme MAALI-alueista ja niiden päivitystyöstä.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 25. päivä marraskuuta (Stone Gallery Lunnikivi Hämeenlinna). Paikalla oli 31 yhdistyksen jäsentä. Kokouksessa käytiin läpi sääntömääräiset asiat, hyväksyttiin toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä jäsenmaksut vuodelle 2026. Kokouksessa valittiin myös yhdistyksen edustajat BirdLife Suomen edustajistoon kaudelle 2026-2027. Kokouksen jälkeen kuultiin Heikki Kolusen esitys "Tervapääskyn pesimäbiologiasta - onko laji jo vähentynyt?" ja Jorma Yrjölän esitys "BirdLifen Euroopan ja Aasian johtajan Ariel Brunnerin terveiset koskien tuuli- ja aurinkoenergian tarpeet ja riskit. Millaiset ovat niiden vaikutukset luontoon ja linnustoon?"

Hallituksen kokoukset

Hallitus piti 3 kokousta ja useita palavereita vuoden 2025 aikana.

Muut kokoukset

Yhdistyskokousten lisäksi pidettiin vuoden 2025 aikana 5 lintuilttaa. Pitopaikkana Stone Gallery Lunnikivi, Hämeenlinna.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Yhdistyksen toiminnasta ja tapahtumista tiedotettiin jäsenistölle pääsääntöisesti yhdistyksen kotisivujen (www.birdlifekantahame.fi), jäsentiedotteen, facebook-sivujen, instagramin, sähköpostin, WhatsApp-ryhmän ja BirdLife-lehden välityksellä. Yhdistyksellä on noin 400 jäsenen sähköpostiosoite. Kotisivujen päivittämisestä vastasivat lähinnä Juhani Kairamo ja Miika Heinonen. Facebook-sivujen ylläpidosta vastasi Jonna Viisainen, Markku Hyvärinen, Miika Heinonen ja Petri Hirva.

Alueellisille tiedotusvälineille tiedotettiin yhdistyksen tapahtumista ja toiminnasta. Useita yhdistyksen jäseniä haastateltiin vuoden aikana paikallisissa ja kansallisissa tiedotusvälineissä lintuihin liittyvissä asioissa.

Yhdistyksen retket

Merikotkaretki 1.3.

Merikotkaretkellä 1.3. Verhonkulman laiturilla litalassa havaittiin harmaassa kelissä yhteensä 47 merikotkaa, 38 harmaalokkia ja merilokki. Retkeläisiä oli mukana kymmenkunta.

Pöllöretki 8.3.

Pöllöretki suuntautui tänä keväänä Hattulan alueelle 8.3. Pöllöt olivat vaisusti äänessä, mutta kuulumme retkellä kuitenkin lehtopöllön ja vaimasti myös viirupöllön. Retkellä havaittiin myös retkeläisiä ilahduttaneet revontulet. Retkeläisiä oli mukana parisenkymmentä.

Lokkiretki 19.3.

Lokkiretki järjestettiin Hämeenlinnan uimahallin rannassa keskiviikkona 19.3.

Hanhiretki 5.4.

Retkellä nähtiin reilu kymmenentuhatta hanhea ja yksi lyhytnokkahanhi.

Peltolinturetki 9.4.

Bussiretki Hankoon 12.4.

Yhdistys järjesti retken Hangon lintukohteisiin lauantaina 12.4. Parisenkymmentä retkeläistä lähti aamulla klo 4 Hämeenlinnasta tilausbussilla kohti Hankoa. Hangossa olimme vähän klo 7 jälkeen. Aamulla tuuli kovaa ja satoi hieman vettä. Aluksi pysähdyimme nopeasti vanhalle tiilitehtaalle, jossa näimme useita haahkoja, telkkiä, isokoskeloita ja merihanhen. Jatkoimme tiilitehtaalta Svanvikin lintutornille, jossa viivymme hieman kauemmin, sillä siellä oli hyvin lintuja näkyvissä. Svanvikissä näimme mm. tyllin, punajalkavikloja, punakuirin, ristisorsan ja alleja. Palatessamme bussille kuulumme parkkipaikalla alueella jo aiemmin viihtyneen tulipäähippiäisen. Jatkoimme matkaa Täktbuktenille, jossa näimme mm. jouhisorsia, tukkakoskeloita ja mustalintuja. Täktomilta menimme käymään Hangon keskustassa Neljän tuulen tuvalla, jossa näimme härkälinnun, riskilän ja neljän jalohaikaran ylilennon. Paluumatkalla pysähdyimme vielä uudestaan Svanvikin tornilla, jossa saimme lajiksi vielä isokäpylinnun. Takaisin kohti Hämeenlinnaa lähdettiin vähän ennen klo 15. Retken lajilista löytyy vuosikertomuksen lopusta.

Kuikkaretki 23.4.

Kosteikkoretki 26.4.

Kosteikkoretki järjestettiin Riihimäen sammalistonsuolle.

Merikotkaretkeläisiä Verhonkulmalla. Kuva: Miika Heinonen

Revontulia pöllöretkellä. Kuva: Miika Heinonen

Muut tapahtumat

Talviralli 11.1.

Voittajajoukkue 30 lajilla joukkue Jaakko Hynynen, Christer Casagrande ja Istvan Kecskemeti. Toiseksi sijoittui 29 lajilla joukkue Jani-Petteri Salonen, Jari Salonen, Erkki Kieho ja Krister Nyman. Kolmanneksi 28 lajilla sijoittui joukkue Johanna Helminen ja Markku Hyvärinen. Kaikkiaan ralliin osallistui 4 joukkuetta yhteensä 11 osallistujaa. Kaikkiaan rallissa havaittiin 43 lajia, joista 13 ässiä.

Kaloisten pönttöpäivä 29.3.

Yhdistys järjesti yhdessä Kaloisten kyläyhdistyksen kanssa pönttöpäivän lauantaina 29.3 Rengossa Kaloisten kylätalon pihamaalla, jossa rakennettiin pönttöjä aihioista ja sorvattiin luonnonpönttöjä. Yhdistys myi tapahtumassa sekä valmiita lautapönttöjä että pönttöaihoita ja sorvattuja pönttöjä. Tapahtumassa järjestettiin kaksi lintuaiheista "kyselytuntia", joissa kävijät saivat kysyä yhdistyksen edustajilta lintuaiheisia kysymyksiä. Sää suosi tapahtumaa ja tapahtuman ohessa havaittiin 21 lajia. Paikalla kävi yhteensä kolmisenkymmentä pönttöjen tekijää.

EuroBirdWatch 4.10.

Järjestimme yhdessä BirdLife Keski-Hämeen kanssa yhteisen EuroBirdWatch -tapahtuman liittalan Verhonkulman laiturilla lauantaina 4. lokakuuta. Aamun aikana seurattiin lintujen muuttoa Vanajanselällä. Yhdistyksemme jäsen Jyri Reinikka keitti kahvit ja paistoi tapahtumassa osallistujille makkarat. Tapahtumassa havaittiin mm. 80 valkoposkihanhea, 695 määrätämättä jäänyttä hanhea, 920 sepelkyyhkyä, 8 uuttukyyhkyä ja 3 harmaahaikaraa.

Retkeläisiä Yyterissä Kuva: Markku Hyvärinen

Kaloisten pönttöpäivä Kuvat: Miika Heinonen

EuroBirdWatch -tapahtuma Kuva: Miika Heinonen

Lintuillat

28.1.

Katsaus ARK:n viimeisimpiin päätöksiin.

27.2. kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 27. päivä helmikuuta. Kokous pidettiin Stone Gallery Lunnikivellä. Kokoukseen osallistui 38 yhdistyksen jäsentä. Kokouksessa hyväksyttiin toimintakertomus, tuloslaskelma ja tase vuodelta 2024 ja hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Kokouksen jälkeen oli vuorossa Aki Aintilan esitys yhdistyksemme MAALI-alueista ja niiden päivivityöstä.

25.3.

1. Asiaa valkoselkätikasta / Petri Hirva ja Jorma Yrjölä.

2. Metsänhoidon uudet ohjeet petolintujen pesien läheisyydessä / Heikki Lokki

3. Haaskaruokinta Kanta-Hämeessä / Juhani Koivu, Jukka Ylätalo, Reijo Onnela

24.4.

Juhani Lokin esitys "Mitä Hämeen rautiaisten rengastus kertoo"

30.9.

Ohjelmassa Lammin biologisen aseman tutkimuskoordinaattori Hanna Rostin esitys "Pöllöt Suomen luonnossa: Bioakustinen tutkimus, lajienväliset vuorovaikutukset ja suojelun haasteet". Hanna kertoo myös ensi kevään lehtokursepaseurannasta, johon kaivataan vapaaehtoisia osallistujia,

30.10.

Mitä tuo tullessaan uusi AviList lintulajien luettelo. Miten on käynyt tundraurpiaisen tai metsähanhen? Miksi joitakin lajeja poistuu ja toisaalta "uusia" lajeja ilmaantuu lajistoomme? Lintuillassa kuullaan uuden maailman lintulajien listan käyttöönoton syistä ja vaikutuksista.

25.11.

Sääntömääräisten syyskokousasioiden lisäksi ohjelmassa oli:

Jorma Yrjölä: "BirdLifen Euroopan ja Aasian johtajan Ariel Brunnerin terveiset koskien tuuli- ja aurinkoenergian tarpeet ja riskit. Millaiset ovat niiden vaikutukset luontoon ja linnustoon?"

Heikki Kolusen esitys "Tervapääskyn pesimäbiologiasta - onko laji jo vähentynyt?"

Talkoot, muu toiminta ja tapahtumat

Sammalistsuolla on myös pitkin vuotta eri talkoissa Arttu Valosen johdolla kunnostettu kosteikon pesimäalueita, niitetty kahlaajarantoja ja raivattu puustoa.

Järjestettiin pönttöpäivä Kaloisten kyläyhdistyksen kanssa lauantaina 29.3.

Kevättalvella pidettiin etänä neljä Tiira-koulutusluntaa.

Tutkimustoiminta ja linnustoselvitykset

Laskennat yhdistyksen alueella:

Yhdistyksen alueen seitsemästä vakiolinjareitistä vuonna 2025 laskettiin viisin:

65, Loppi, Ojajoki, Petri Sola

66, Hausjärvi, Brusilansuo, Petri Sola

80, Hämeenlinna, Tornimäki, Minna Honkasaari

82, Janakkala, Ristikoivunharju, Minna Honkasaari

98, Hämeenlinna, Metsäkylä, Heikki-Pekka Innala

Vesilintulaskentoja suoritettiin kymmenellä eri kohteella:

Riihimäki, HIRVIJÄRVI 1, 9744, #1, Esko Heiskanen

Riihimäki, HIRVIJÄRVI 2, 9744, #2, Esko Heiskanen

Hattula, Käkyen ranta, Minna Honkasaari

Hattula, Lahdentaan veneranta, Minna Honkasaari

Hämeenlinna, Lammi Ormajärvi S, 9690, #3, Aki Lahtinen

Hämeenlinna, Lammi Puhdistamo, 9690, #2, Aki Lahtinen

Hämeenlinna, Lamminjärvi, 9690, #1, Aki Lahtinen

Hattula, Lepaan laituri, Minna Honkasaari

Riihimäki, PAALIJÄRVI LT, 9744, #3, Esko Heiskanen

Riihimäki, PAALIJÄRVI PATO, 9744, #4, Esko Heiskanen

Talvilintuja laskettiin 18 reitillä:

Janakkala, Kontuvuori, 4339, Aki Aintila

Hattula, Parola, 1314, Minna Honkasaari

Hämeenlinna, Ahoinen-Rasinkylä, 4313, Johanna Viitanen; Kati Tapaila (2 laskentakertaa)

Hausjärvi, Vantaa, 3832, Esko Heiskanen

Hämeenlinna, Iittala, 3685, Ilkka Hakala (2 laskentakertaa)

Loppi, Launonen, 173, Ulla Vuorinen; Liisa Hynynen (3 laskentakertaa, joista kahdessa laskijoiden nimet piilotettu)

Riihimäki, Haapahuhta, 171, Seppo Lindroos (3 laskentakertaa)

Riihimäki, Itäpuoli, 179, Martti Rajamäki

Hattula, Parola-Kalliolanmäki, 4176, Minna Honkasaari (3 laskentakertaa)

Hämeenlinna, Rengon Kk, 3914, Esko Heiskanen; Minna Olkinuora; Leena Kulmala (2 laskentakertaa, eri laskijoita eri kerroilla)

Hausjärvi, Kirkonkylä-Karhi, 4236, Hannu Liljeqvist, Juha Kärkkäinen (4 laskentakertaa)

Loppi, Salonkylä, 1003, Christer Casagrande; Jaakko Hynninen; Seppo Hjerpe (4 laskentakertaa)

Hämeenlinna, Pirttikoski, 4167, Ilkka Hakala (4 laskentakertaa)

Janakkala, Kk-Kernaala, 3291, Aki Aintila

Hausjärvi, Juomunki, 176, Hannu Liljeqvist (2 laskentakertaa)

Lammi kk - Untula, 4272, Riitta Ryömä (2 laskentakertaa)

Riihimäki, Herajoki, 889, Esko Heiskanen

Riihimäki, Arolampi-Kytäjäjärvi, 4165, Martti Rajamäki

Aloitettiin kaksivuotinen Riihimäen kaupungin linnustoselvitys. Hanke päättyy vuonna 2026. Linnustoselvityksen väliraportin kirjoittamiseen osallistuivat Aki Aintila ja Juhani Kairamo. Laskentoihin ja kohdekuvausten laatimiseen osallistuivat Reima Hirviniemi, Hannu Liljeqvist, Ari Nyman, Maija Nyman, Jari Pasuri, Jani Uusi-Pantti, Arttu Valonen ja Kari Vuorinen.

Jatkettiin UPM:n toimeksiannosta linnustoseurantaa UPM:n Roitonsuon turvetuotantoalueella, josta UPM on tekemässä kosteikkoa. Roitonsuosta on viime vuosina tullut kanta-hämäläisittäin merkittävä kahlaajien levähdyspaikka. Seurannan tarkoituksena on havaita syntyvän kosteikon vaikutuksia alueen lajistoon. Kosteikon perustamistyöt ovat viivästyneet leutojen talvien takia.

Honkalanrannan kaksivuotinen linnustoselvitys saatiin valmiiksi. Laskentoihin osallistuivat Markku Hyvärinen ja Juhani Kairamo

Normaalin harrastustoiminnan yhteydessä toteutettiin yhdistyksen yhtä päätehtävää eli toimialueemme lintuhavaintojen keräämistä ja taltiointia.

Suojelutoiminta

Yhdistyksellä oli palkattuna viitenä kuukautena suojeluasiantuntija. Suojeluasiantuntijan päätehtävä oli päivittää yhdistyksen Maali-alueet ja niiden linnustotiedot.

Tuettiin yhdistyksen petolinturyhmän haaskaruokintatoimintaa maksamalla haaskojen toimituksesta aiheutuvia kulukorvauksia.

Yhdistys ylläpitää kahta linturuokintaa Aulangolla ja Sammalistonsuolla.

Tuettiin Honkalanrannan luonnonsuojelualueen luonnonhoitotöitä.

2. HALLINTO

Yhdistyskokous

Yhdistyksen ylintä päätösvaltaa käyttää yhdistyskokous. Sääntömääräiset yhdistyskokoukset järjestetään syksyllä ja keväällä.

Hallitus

Yhdistyksen hallitus on yhdistyskokouksen valitsema toimeenpaneva elin. Hallitukseen kuuluvat puheenjohtaja ja kolmesta kuuteen varsinaista jäsentä.

Yhdistyksen hallituksen muodostivat Juhani Kairamo (puheenjohtaja, taloudenhoitaja), Sanna Leskinen (varapuheenjohtaja), Kari Vuorinen (sihteeri), Markku Hyvärinen, Petri Hirva, Reijo Onnela ja Miika Heinonen.

Toimikunnat ja toimihenkilöt

Aki Aintila (aluevastaava)

Markku Hyvärinen (IBA-vastaava)

Toiminnantarkastajina toimivat Jyrki Vähäkangas ja Jonna Viisainen sekä varatoiminnantarkastajina Lauri Kokkala ja Tapio Huuskonen.

Miika Heinonen (retkivastaava)

Viestintä-tiimi: Jonna Viisainen (puheenjohtaja), Jorma Yrjölä, Petri Hirva, Ulla Vuorinen, Juhani Kairamo

Aluerariteettikomitea 2025: (ARK) jäseninä olivat Aki Aintila (puheenjohtaja, sihteeri), Ilkka Hakala, Lauri Kokkala, Arttu Valonen ja Markku Hyvärinen.

Havaintotoimikunta. Toimikuntaan kuuluvat Aki Aintila (pj & siht.), Ilkka Hakala, Markku Hyvärinen, Juhani Kairamo, Lauri Kokkala, Timo Larm ja Martti Rajamäki.

Yhdistyksen retkikummeina toimivat Markku Hyvärinen, Juhani Kairamo, Panu Villanen, Petri Hirva, Kari Vuorinen, Reijo Onnela ja Miika Heinonen.

Tiira-yhdistyskäyttäjinä olivat Aki Aintila, Ilkka Hakala, Markku Hyvärinen, Arttu Valonen, Juhani Kairamo, Lauri Kokkala ja Kari Vuorinen.

Yhdistyksen maalivastaavina toimivat Markku Hyvärinen, Jonna Viisainen, Aki Aintila ja Juhani Kairamo.

Yhdistyksen edustajina BirdLife Suomen edustajistossa olivat Miika Heinonen, Markku Hyvärinen, Sanna Leskinen ja Jonna Viisainen.

Yhdistyksen edustajana Sääksisäätiön hallituksessa toimii Ilmari Häkkinen (puheenjohtaja). Sääksisäätiön toiminnan ja sääntömuutosten seurauksena on yhdistyksellä nykyään vain yksi paikka säätiön hallituksessa. Säätiön toimitusjohtajana toimii yhdistyksen jäsen Markku Hyvärinen.

Juhani Kairamo toimi yhdistyksen edustajana ProAgrian hallinnoiman Lumotaito-hankkeen ohjausryhmässä. Lumotaito-hankkeen tavoitteena on viestiä maanviljelijöille maatalousympäristön monimuotoisuuden hyödyistä.

Henkilökunta

Yhdistyksellä oli viitenä kuukautena (tammi-huhtikuu, joulukuu) palkattuna osa-aikainen linnustoa-siantuntija.

3. TALOUS

Yhdistyksen talous perustuu pääsääntöisesti jäsenmaksutuloihin. Muita tulonlähteitä ovat linnustoselvitykset ja linnunpönttömyynti. Yhdistyksen tulos osoitti 31.12.2024 3.975,04 euroa alijäämää. Taseen loppusumma oli 21287,37, josta vierasta pääomaa oli 978,12 euroa. Vuoden 2025 lopussa yhdistyksen jäsenmäärä on 504 jäsentä. Yhdistyksen jäsenmaksut vuonna 2025 olivat 30 € jäseneltä, 13 € nuorisojäseneltä ja 5 € perhejäseneltä (vapaaehtoinen korotettu jäsenmaksu 45 €). KHLY maksaa jäsenmaksuna BirdLife Suomelle 13 € per jäsen (pois lukien perhejäsen).

4. JÄSENYYYDET JA YHTEYDET

BirdLife Kanta-Häme ry on BirdLife Suomi ry:n Kanta-Hämeen alueen paikallisyhdistys. Se toimii yhteistyössä lintutieteellisten naapuriyhdistysten sekä alueen luonnonsuojeluyhdistysten kanssa. Yhdistyksellä on yksi paikka Sääksisäätiön hallituksessa, jonka toimintaa yhdistys tukee. BirdLife Kanta-Häme tekee myös yhteistyötä paikallisten luonnonsuojeluviranomaisten, tutkimuslaitosten, yritysten ja kuntien kanssa.

BirdLife Kanta-Häme ry.

Hallitus

Juttuja vuoden varrelta

Sammalistonsuo

Sammalistonsuolla on pitkin vuotta 2025 tehty erilaisia kunnostus ja talkootöitä. Keväällä mm. kunnostettiin kosteikko 4:n saari, jota muokattiin kivillä ja soralla vaikkapa kalatiirojen pesimiseen sopivaksi. Samalla korjattiin saaren sotkalaatikoita. Kosteikkojen sorsaputkia kunnostettiin talkoissa yhdessä Metsästäjäliiton järjestemissä talkoissa 22.2, johon osallistui yli kymmenen talkoolaista. Lintulavalta osallistuttiin valtakunnalliseen Tornien taistoon, jossa lajimäärä oli yhteensä 78. Alueella on järjestetty opastuksia kouluryhmille kuten Uramon koulun toisen luokan oppilaille. Myös Riihimäen Harjunrinteen oppilaita, opettajia ja vieraita Puolasta ja Turkista retkeili lintulavalla.

Sammalistonsuon lähes 300 pöntön verkostoa alettiin kartoittaa alkuvuonna 2025 ja samalla saatiin rengastajilta hyvää tietoa pönttöjen kunnosta. Varsinkin kottaraispöntöt todettiin huonokuntoisiksi ja niissä pesiviä kottaraisia löytyi vain kahdesta pöntöstä. Kartoituksen yhteydessä pönttöjen sijainnit siirrettiin karttaselain.fi palveluun. Keväämmällä päätettiin Sammalistonsuon pönttöjen uusiminen.

Sammalistonsuolle valmistettiin talkoilla uusia pönttöjä vanhojen tilalle. Kottaraisen pönttöjä 50 kpl, tiaisen kokoluokan pönttöjä 20 kpl, telkän pönttöjä 10 kpl ja sotkalaatikoita 6 kpl. Syksyn kuluessa pidettiin useita pienempiä talkoita, joissa uudet kottaraisen ja tiaisen pöntöt vietiin maastoon ja samalla vanhat pöntöt otettiin kunnostukseen. Kottaraispönttöjen sijoituspaikat katsottiin huolella ja puustoakin jouduttiin karsimaan pöntöille lentämisen helpottamiseksi.

Suurin osa vanhoista pöntöistä purettiin, kuivatettiin ja niille tehtiin perusteellinen huolto. Lopuksi pöntöt siveltiin uudella, laadukkaalla Ilves talomaalilla. Pönttöprojektia jatkettiin pitkälle syksyyn ja vuoden 2025 lopussa alueen pöntöistä jo noin 200 on loistavassa kunnossa, eikä niitä voi olla huomaamatta maastossa.

Sammalistonsuon pöntötykset jatkuvat jälleen keväällä 2026. Noin 20 huollettua pönttöäkin odottaa jo puihin ripustamista. Alkuvuoden pakkaset edesauttavat uusien telkän pönttöjen ja sotkalaatikoiden vientiä maastoon. Telkän pönttöjen asennuksesta talkoilla tiedotetaan erikseen, sillä työ vaatii mm. puiden laajamittaista karsimista.

Sammalistonsuon lintulavan linturuokinnan vastuu on siirtynyt Hannele Kettuselle. Vanhaa ruokinta-automaattia fiksattiin hygieenisemmäksi ja siementen valuminen maahan estettiin verkolla.

Honkalanranta

Yhdistys sai valmiiksi kaksivuotisen linnustoselvityksen Honkalanrannan luonnonsuojelualueella. Selvitys tehtiin Honkalanrannan tuki ry:n toimeksiannosta osana heidän leaderhanketta.

Honkalanrannan 10-vuotisjuhla

Honkalanrannassa järjestettiin Honkalanrannan tuki ry:n toimesta lauantaina 23.8. juhlat luonnonsuojelualan kymmenen vuoden iän kunniaksi. Tapahtumaan osallistui lähes 100 henkeä. Yhdistyksemme osallistui tapahtumaan päivystämällä lintutornilla tapahtuman ajan ja vastaamalla kävijöiden lintuaiheisiin kysymyksiin. Honkalanrannan lintutorni, laavu, lato ja pitkospuut rakennettiin osana yhdistyksen Leader-hanketta vuonna 2015.

MAALI - alueiden päivitys

Maakunnallisesti arvokkaiden lintualueiden (MAALI) selvitys ja nimeäminen on BirdLife Suomen ja Birdlifen jäsenyhdistysten hanke, jonka tavoitteena on tunnistaa maakunnallisesti arvokkaat lintualueet. Hankkeessa osoitetaan linnustolle tärkeimmät alueet, jotta ne voidaan ottaa huomioon yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, esimerkiksi kaavoituksessa.

BirdLife Kanta-Hämeen toimialueelta ensimmäinen MAALI-raportti julkaistiin vuonna 2016. Va- jaassa kymmenessä vuodessa muuttokausien aikana alueella levähtävä linnusto on muuttunut valtavasti, erityisesti metsähanhen, tundrahanhen ja valkoposkihanhen lukumäärien osalta. Päivitystyössä levähdysalueiden valintakriteeristöä on päivitetty, jotta MAALI-alueet olisivat lintutilanteeseen nähden ajantasaisia ja valitut alueet kaikista edustavimpia alueita.

Päivitystyön aikana toimialueeltamme tunnistettiin yhteensä seitsemätoista uutta maakunnallisesti arvokasta lintualueita; kymmenen keräntymäaluetta, yksi pesimälinnustoltaan arvokas kosteikkoalue, kaksi selkälökille arvokasta pesimäaluetta, kaksi koskikaralle tärkeää talviaikaista keräntymäaluetta ja kaksi lentoreittiä.

Maakunnallisesti arvokkaita lintualueita on nyt tunnistettu yhdistyksen toimialueelta yhteensä 51. Näistä muutonaikaisia keräntymäalueita on 21. Arvokkaat pesimäalueet jakautuvat elinympäristöittäin seuraavasti: metsäalueita on tunnistettu viisi, suoalueita neljä, kosteikkoalueita kymmenen ja järven selkävesiä kuusi kohdetta. Usealla kohteella on sekä maakunnallisesti merkittäviä pesimä- että keräntymäarvoja.

Suontaan muutonseuranta 2025

Kirjoittaja Markku Hyvärinen

KEVÄT

Kevään lintujen seuranta alkoi 3. maaliskuuta ja jatkui lähes tauotta aina 2. toukokuuta asti. Staijausaika oli vakioitu noin klo 7:30–14:30 välille, tosin sääolosuhteet saattoivat vaikuttaa tarkkoihin aikoihin. Kevään stajauspiste sijaitsi ladolla. Ensimmäisiä merkittäviä havaintoja tehtiin 8. maaliskuuta Jonna Viisaisen kanssa, kun kaksi merihanhea muutti pohjoiseen sekaparvessa, johon kuului myös laulujoutsen, tundrahanhi ja viisi metsähanhea. Muutaman päivän taukoja pidettiin muiden lintulaskentojen takia.

Tänä aikana havaittiin aikaisia kevätlintuja, kuten kiuruja, töyhtöhyyppiä, pulmusia, harmaalokkeja, kottaraisia, uuttukyyhkyjä ja sepelkyyhkyjä. Maaliskuun puoliväliin asti oli kylmää, ja lintujen muutto oli vähäistä. Puolivälin jälkeen lämpötilat nousivat ja lintujen muutto vilkastui. Esimerkiksi harvinainen maakotka havaittiin 18. maaliskuuta. Pulmusia ilmestyi suurin joukoin 19. maaliskuuta, ja ensimmäiset muuttavat peipot nähtiin. Maaliskuun loppu oli hiljaista korkeapaineen vallitessa. Kevään jäätilanne heikkeni merkittävästi, ja ensimmäinen kuovi havaittiin 7. huhtikuuta +7 asteen lämpötilassa. Huhtikuun alussa saapuivat lapinsirkut, petolintujen muutto alkoi, ja kurkimuutto käynnistyi kuun puolivälissä. Harmaahanhet saapuivat myös huhtikuun puoliväliin mennessä, ja joukossa nähtiin harvinaisempi lyhytnokkahanhi. Hanhien houkuttelemana havaittiin muuttohaukka 13. huhtikuuta. Haarapääsky löytyi 18. huhtikuuta. 19.–20. huhtikuuta satoi, ja stajarit pitivät lepopäiviä. Seuranta jatkui 2. toukokuuta asti ja päätettiin 3. toukokuuta Tornien taisto -tapahtuman merkeissä.

Kevään havainnoinnissa mukana olivat itseni lisäksi Johanna Helminen, Heikki Riekkola, Jaakko Kanerva sekä usein paikalla olleet Kyösti Kopra ja Pentti Kallio. Muita satunnaisia stajareita olivat Juhani Kairamo, Petri Hirva ja joukko muita vierailijoita.

SYKSY

Syksyn seuranta ajoittui 18. elokuuta – 5. lokakuuta väliselle ajalle. Staijarit siirtyivät Lehijärven tornille jatkamaan tarkkailua, ja stajauspiste sijaitsi tällä kertaa Luolajanportissa. Joitakin päiviä tehtiin peltokierros pellon keskellä olevalle ladolle, jolloin matkaa kertyi 1785–2380 metriä paluureitistä riippuen. Syyskuussa tästä muodostui vakio. Osallistujat olivat pääosin samat henkilöt kuin keväällä, ja satunnaisia kävijöitä kävi myös joitakin. Stajausaika vakioitui klo 8:00–14:00. Hyvinä muuttopäivinä jatkoimme tarkkailua tämän jälkeenkin.

Elokuun loppupuolisko oli melko lämmin, mutta aivan viimeisinä päivinä oli sumuja ja vesisateita. Syyskuussa oli monena aamuna sankka sumu, jolloin näkyvyys oli vain muutama sata metriä. Ensimmäisen päivän yllätyshavainto oli susi. Linnut olivat jo hyvin liikkeellä, ja metsäkirviset sekä keltavästäräkit aloittivat muuton etelään. Kurjet kokoontuivat Merven laajoille pelloille, ja petolintuja oli myös runsaasti. Mehiläishaukkoja havaittiin vähän, mutta ensimmäiset jo 18. elokuuta. Varpushaukkoja oli alusta asti hyvin liikkeellä. Viiriäinen äänteli Luolajanportin lähellä pellolla 18. elokuuta. Kahlaajien muutto oli myös käynnissä, ja kapustarintoja sekä tundrakurmitsoja nähtiin heti ensimmäisenä päivänä. Seurannan aikana havaittiin kahdesti heinäkurppia. Lähes päivittäin havaitsimme pähkinähakkeja matkalla Lepaan ja Laikkaanvuoren välillä. Metsäkirvisen huippumuutto ajoittui elokuun loppupuolelle ja hiipui vähitellen syyskuussa, jolloin niittykirviset ottivat muuttovastuun. Ensimmäiset lapinkirviset ilmestyivät elokuun kolmannella viikolla, ja niiden huippupäivä oli 18. syyskuuta, jolloin havaittiin kahdeksan yksilöä. Se oli pikkulintujen mm peippojen määrällisesti paras muuttopäivä.

Petolintujen muutto vilkastui syyskuun alussa, ja sinisuohaukkoja nähtiin lähes päivittäin seurannan loppuun asti. Huippupäivät olivat syyskuun alussa. Seurannan aikana havaittiin arosuohaukkoja kolme ja yksi tunnistamaton sirosuohaukka. Sepelkyyhkyt kerääntyivät suuriksi parviksi syyskuun alkuviikolla, ja samaan aikaan havaittiin suuria kottaraisparvia. Kurkien päämuuttopäivät olivat 23.9. - 24.9. Peippomuutto oli vilkkaimmillaan syyskuun kahden ensimmäisen viikon aikana. Haarapääskyjä muutti elokuusta alkaen kymmeniä päivittäin, ja joukossa oli myös räystäspääskyjä ja törmäpääskyjä. Viimeiset tervapääskyt havaittiin kartanon päällä 6. syyskuuta. Muuttohaukkoja havaittiin syyskuun viimeisellä viikolla päivittäin, jopa kaksi yksilöä kerrallaan. Ilmeisesti sama pari oli jäänyt peltoalueelle tankkaamaan ennen muuton jatkumista. Muita syksyn kivoja havaintoja olivat lapinsirkut, pohjansirkut ja pienimuotoinen tiaisten vaellus.

BirdLife Suomen vuoden lintu 2025 huuhkaja

Yhdistys osallistui BirdLife Suomen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon Vuoden lintu -hankkeeseen, jossa kartoitettiin huuhkajien pesimäkannan suuruus Suomessa. Huuhkaja on arvioitu tuoreimmassa uhanalaisuusarvioinnissa erittäin uhanalaiseksi pesimälajiksi. Hankkeessa keskitettiin myös tiedottamaan lajin vähenemisestä, vähenemisen syistä ja lajiin kohdistuvista uhkatekijöistä.

BirdLife Kanta-Hämeen toimialueella huuhkajan pesimäkannan koko arvioitiin 21-27 pesivän parin suuruiseksi. Suurin osa toimialueesta saatiin kartoitettua aktiivisten harrastajien ansiosta. Valtakunnallisista tuloksista raportoidaan myöhemmin vuonna 2026 ilmestyvässä Linnut-vuosikirjassa.

Hangon retken 12.4. lajilista

1. Varis	54. Sepelkyyhky
2. Talitiainen	55. Niittykirvinen
3. Naakka	56. Kuovi
4. Naurulokki	57. Hiirihaukka
5. Mustarastas	58. Mustalintu
6. Kalalokki	59. Kanahaukka
7. Kyhmyjoutsen	60. Tuulihaukka
8. Korppi	61. Harmaasorsa
9. Haahka	62. Laulujoutsen
10. Telkkä	63. Lehtokurppa
11. Isokoskelo	64. Metsähanhi
12. Merihanhi	65. Räkättirastas
13. Tukkasotka	66. Jalohaikara
14. Meriharakka	67. Viherpeippo
15. Valkoposkihanhi	68. Härkälintu
16. Merilokki	69. Riskilä
17. Harmaalokki	70. Kuusitiainen
18. Merimetso	71. Isokäpylintu
19. Vihervarpunen	72. Kesykyyhky
20. Merikotka	73. Harakka
21. Sinisorsa	74. Harmaahaikara
22. Silkkiuikku	75. Haapana
23. Tylli	
24. Punajalkaviklo	
25. Töyhtöhyppä	
26. Tavi	
27. Selkälokki	
28. Punakuiri	
29. Rautiainen	
30. Puukiipijä	
31. Punakylkirastas	
32. Kulorastas	
33. Västäräkki	
34. Alli	
35. Laulurastas	
36. Ristisorsa	
37. Hippiäinen	
38. Tulipäähippiäinen	
39. Sinitäinen	
40. Punarinta	
41. Kuikka	
42. Kottarainen	
43. Pilkkasiipi	
44. Silkkiuikku	
45. Jouhisorsa	
46. Kiuru	
47. Käpytikka	
48. Keltasirkku	
49. Pajusirkku	
50. Tukkakoskelo	
51. Kurki	
52. Metsäviklo	
53. Varpushaukka	

Porin retken 26.7. lajilista

1. Räkättirastas	57. Lapinsirri
2. Mustarastas	58. Kuovisirri
3. Sepelkyyhky	59. Rytikerttunen
4. Kurki	60. Pikkulokki
5. Laulujoutsen	61. Kuikka
6. Kalalokki	62. Valkoperäsirri
7. Varis	63. Luhtakana
8. Mustavaris	64. Telkkä
9. Harakka	65. Haapana
10. Naakka	66. Silkkuihku
11. Västäräkki	67. Pajusirkku
12. Kottarainen	68. Viiksitimali
13. Harmaahaikara	69. Käki
14. Haarapääsky	70. Metsäkirvinen
15. Merihanhi	71. Käpytikka
16. Palokärki	72. Peippo
17. Hippiäinen	73. Pajulintu
18. Puukiiپیج	74. Sinitäinen
19. Vihervarpunen	75. Pikkuarvunen
20. Töyhtötiainen	76. Harmaasieppo
21. Punarinta	77. Tervapääsky
22. Tiltalti	78. Punasotka
23. Peukalainen	79. Lapasorsa
24. Liro	80. Merikotka
25. Töyhtöhyppä	81. Nokikana
26. Merilokki	82. Pikkutylly
27. Harmaalokki	83. Kivitasu
28. Varpushaukka	84. Mustakurkku-uikku
29. Pilkkasiipi	85. Rantasipi
30. Meriharakka	86. Hemppo
31. Räyskä	87. Urpiainen
32. Mustapyrstökuiri	88. Pikk-uikku
33. Merimetso	89. Punakylkirastas
34. Valkoviklo	90. Jalohaikara
35. Taivaanvuohi	91. Sirittäjä
36. Ruskosuohaukka	92. Mustapääkerttu
37. Metsäviklo	93. Niittykirvinen
38. Ristisorsa	94. Tuulihaukka
39. Tukkakoskelo	95. Tikli
40. Lapintiira	96. Virtavästäräkki
41. Kyhmyjoutsen	97. Varpunen
42. Kanadanhanhi	98. Hernekerttu
43. Kalatiira	99. Pikkulepinkäinen
44. Tukkasotka	100. Korppi
45. Tavi	
46. Suokukko	
47. Lehtokurppa	
48. Sinisorsa	
49. Kesykyyhky	
50. Kuusitiainen	
51. Talitiainen	
52. Ruokokerttunen	
53. Luhtahuitti	
54. Suosirri	
55. Tylly	
56. Nuolihaukka	

Kuvat vuoden varrelta. Miika Heinonen, Markku Hyvärinen ja Juhani Kairamo

BirdLife Kanta-Häme

www.birdlifekantahame.fi

Perustettu 1971

